

АНГЕЛИ НА ПЪТЯ

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-13403	06-11-2024

ДО
ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ ОТ СДРУЖЕНИЕ „АНГЕЛИ НА ПЪТЯ“

Относно: Номинацията на Борислав Сарафов за главен прокурор на Република България

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Обръщаме се към вас с настоящото становище, за да покажем своята принципна подкрепа към г-н Борислав Сарафов в процедурата за избор на главен прокурор на България и да отправим чрез вас няколко въпроса към него.

Изразяваме мнението си публично, тъй като тази процедура е от огромно значение за цялата правосъдна система и за хилядите човешки съдби, които ще бъдат оставени на преценката и работата на съдебната власт в следващите 7 години. Постигането на справедливост и адекватно наказание за виновниците за смъртта на нашите близки е начин да предотвратим смъртта на други невинни хора в бъдеще! Затова и за нас е от ключово значение кой ще бъде главния прокурор на България и дали ще има волята и желанието да се бори за това!

През последната година забелязваме активизиране на прокуратурата като орган, призван по Конституцията да защитава правата на гражданите, както и подобрене в работата на отделни прокуратури, чиято работа, по стечение на обстоятелствата се налага да следим. Обръща се внимание и на наши сигнали за нередности, които сме подавали. Днес, повече от всякога обществото, и по-специално организации като нашата, чиято кауза е скрепена не с грантове за измислени проблеми, а със загубата на най-близките ни хора, следва да споделяме отношението си към хората в съдебната система, които са способни да поемат отговорност.

Нашата кауза намира отражение в работата на настоящия и.ф. главен прокурор Борислав Сарафов и в дейността на цялата прокуратура в страната. През последните месеци имахме възможност за няколко лични срещи с него, от които разбрахме, че той е привърженик на редица разумни мерки за справяне с пътния травматизъм и войната по пътищата, при която нашите деца и близки хора бяха убити!

Имахме възможност да се запознаем и с концепцията на г-н Сарафов и се убедихме, че в нея той е заложил не само подкрепа за вече работещи законодателни мерки за ограничаване на пияните, дрогирани и агресивните шофьори, каращи с превишена скорост, но предлага и промени в насока на справяне с проблема.

На първо място - г-н Сарафов подкрепя тезата за повече строгост на законите и е поддръжник на мярката за отнемане на автомобилите на пияни и дрогирани шофьори, които са бъдещите убийци на пътя! Оценяваме това, че се е вслушал в думите ни и е заложил подкрепа към тази законодателна мярка в България. Единственият метод да се справим с непоправимото е да бъдат налагани на престъпниците не само персонални, но и материални санкции, както това се случва от дълги години в държавите, които имаме за пример в цивилизационно и правно отношение! За част от хората във българските власти и в българското общество по-голямата ценност от човешкият живот са имуществото, колите, вещите и материалните придобивки! Между другото, в последните години, във все повече държави, тази санкция се разширява в посока конфискация на автомобили за висока скорост и други тежки пътни престъпления, които водят до тежък травматизъм и смърт! Предвид игнорирания от всички български власти факт, че десетки хиляди неспособни водачи шофират без свидетелство за правоуправление, като някои от тях са залавяни и пускани многократно, настояваме да се започне обществен дебат по тази тема и техните автомобили също да бъдат отнемани, преди да ранят и убият!

С оглед висящото дело пред Конституционния съд, което крие риск да отмени тези работещи мерки и да забрани отнемането на автомобили на пияни и дрогирани шофьори, за нас е много важно да виждаме, че в съдебната система има магистрати, за които правото на живот е по-важно от правото на собственост! Разчитаме на думата на главния прокурор, който изрази готовност работата по дела за катастрофи със загинали и такива за шофиране след употреба на алкохол и наркотични вещества да продължи да бъде приоритет в работата на прокуратурата.

На второ място – силно подкрепяме идеята на г-н Борислав Сарафов за създаването на Национално бюро за съдебни експертизи към Министерство на правосъдието, в което да функционира Национална база данни, която да осигури достъп на разследващите до всички вещи лица, тяхната специалност и района, в който те извършват дейността си. Това е важно и би било полезно за всички наказателни дела, не само за тези, свързани с

пътнотранспортни произшествия, тъй като за нас е известно, че проблемът с вещите лица, бавните експертизи и ниското заплащане на експертите, което буквално гони кадрите от този вид работа, е дългогодишен. В чести случаи доверието към оценките на експертите е твърде ниско, като сме ставали свидетели на, меко казано, смущаващи заключения, за които не може да се допусне нищо друго, освен че обслужват интереса на обвиняемия. В случаи на дела като нашите – при които пияни, дрогирани и/ли карали с многократно превишена скорост шофьори са убили един или няколко човека, именно експертизите на вещите лица са от ключово значение за правилната квалификация на престъпленията от прокурор, за решението на съда, а в крайна сметка и за постигането на справедлив изход на делото!

На трето място - категорично поддържаме още един елемент от концепцията на г-н Сарафов. Този за т.нар. „разширяване“ на кръга от дела, по които може да се иска проследяване на трафичните данни от мобилни оператори, с цел разкриване на извършителите не само на тежки и умишлени престъпления, а и на „по-леки видове престъпления“, поне по смисъла на закона. В случая с пътнотранспортни произшествия и убийствата на пътя от пияни и дрогирани шофьори, законът и съдилищата определят тези престъпления най-често като „неумишлени“. Което е крайно цинично, защото за всички е ясно, че качвайки се пиян или дрогиран зад волана, натискайки педала до определена скорост или шофирайки систематично, без да е преминал през практически и теоретичен шофьорски курс, един водач си дава ясна сметка, че рискува не само своя живот, но и този на всеки, попаднал на пътя му!

Дотук едва два пъти сме ставали свидетели на случаи, при които съдът признава умисъл при такова деяние, ето защо предложението на г-н Сарафов би могло да се приложи в подобни случаи – на катастрофи, причинени от пияни и дрогирани, шофиращи с твърде висока скорост и без книжки и които, вместо да се оправдават, че „не те са шофирали“, както например виждаме в случая „Семерджиев“, биха могли да бъдат издирвани по трафичните данни и да бъде преодоляно затруднението да се доказва тяхната вина. Това до голяма степен ще предотврати възможността доказани убийци на пътя да се измъкват безнаказано от правосъдието, заради законови пречки да се докаже тяхната вина пред съда и респективно, да получат справедлива присъда за деянията си.

Уважаеми членове на ВСС, и като сдружение, и като личности, следим публичния дебат относно избора на главен прокурор и изразяваме пред вас позиция, че е крайно наложително съдебната система да работи нормално, бързо и справедливо. Считаме, че изборът на главен прокурор е от ключово значение за нормалното ѝ функциониране, защото е огромна част от тази система и носи отговорността да има правосъдие и справедливост за стотиците погубени и хилядите ранени животи. От десетилетия нито един от органите в държавата на практика не изпълнява коректно задълженията, вменени му от Конституцията и законите на България, а се прехвърля отговорността

между един и друг орган. За нас като граждани и хора, на които се налага ежедневно да се сблъскват с хаоса в държавните институции, е важно не само своевременно да бъде избран титуляр на поста главен прокурор, но и той да отговоря на моралните, етични и професионални качества, които изисква постът.

Бихме искали да зададем и няколко въпроса към г-н Борислав Сарафов, на които се надяваме да получим публично отговор в процедурата по изслушването му. Тези въпроси касаят описаните от нас по-горе негови намерения на да инициира промени в законодателството и да подкрепи каузата за по-строги и справедливи наказания за пияните и дрогирани шофьори.

1. Какво ще предприемете, ако Конституционният съд отмени сега действащото законодателство и премахне възможността за отнемане в полза на държавата на автомобилите на пияни и дрогирани шофьори и съответно – заплащане равностойността на моторното превозно средство?
2. Какви указания бихте дали на прокурорите в такъв случай и какви инструменти на властта, с която разполагате, бихте използвали, за да поправите щетите от едно подобно евентуално произнасяне на Конституционния съд?
3. В какви срокове си представяте, че могат да се постигнат промените, свързани с вещите лица и ускоряването на експертизите, които залагате в концепцията си?
4. Ще поемете ли отговорност за личен разговор с министъра на правосъдието за отпускане на средства и реализирането на Национално бюро за съдебни експертизи? В какви срокове?
5. Как смятате да си осигурите парламентарна подкрепа за идеята ви за разширяване на кръга от дела, за които се ползва проследяване на трафични данни? За всички е ясно, че адвокатското лоби в Народното събрание е достатъчно силно и ще ви окаже огромен отпор в реализирането на такава законова промяна. Затова за нас е важно да научим какво точно смятате да предприемете, за да постигнете тази заложенa цел, за да не остане тя само добро пожелание?

05.11.2024

гр. София

С УВАЖЕНИЕ,

СДРУЖЕНИЕ „АНГЕЛИ НА ПЪТЯ“